

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наглядовою радою
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА
«ФОНДОВА БІРЖА ПФТС»

Протокол № 45 від «28» березня 2016 р.

Голова Наглядової ради
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО
ТОВАРИСТВА

«ФОНДОВА БІРЖА ПФТС»

О.О. Тарасенко

ПРАВИЛА РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСУ ПФТС

**ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ФОНДОВА БІРЖА ПФТС»**

(нова редакція)

м. Київ - 2016 рік

ЗМІСТ

		стор.
1	Загальні положення	3
2	Найменування індексу, дата початку розрахунку та початкове значення індексу	3
3	Визначення капіталізації акцій	3
4	Обмеження питомиї ваги акцій в індексі	4
5	Періодичність та точність розрахунку значень індексу. Вихідні дані для розрахунку індексу	6
6	Принципи формування бази розрахунку та листа очікування індексу. Параметри акцій, які використовуються для розрахунку індексу	6
7	Внесення позачергових змін до бази розрахунку, листа очікування та параметрів акцій, які використовуються для розрахунку індексу	8
8	Формула розрахунку індексу	9
9	Порядок оприлюднення інформації про індекс	10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила розрахунку Індексу ПФТС ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС» (далі - Правила) визначають методику розрахунку Індексу ПФТС на основі інформації про біржові контракти, укладені з акціями українських емітентів, які допущені до обігу на ПУБЛІЧНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС» (далі - біржа), а також порядок відбору акцій, біржові контракти з якими враховуються при розрахунку Індексу ПФТС.

1.2. Індекс ПФТС (далі - індекс) є біржовим фондовим індексом, композитним індексом українського фондового ринку, показником, який визначає зведений курс цінних паперів, що котируються на біржі, що розраховується фондовою біржею за цінами біржових контрактів, укладених з найбільш ліквідними акціями емітентів, види економічної діяльності яких відносяться до основних секторів економіки України.

1.3. Акції, за цінами біржових контрактів з якими розраховується індекс, складають базу розрахунку індексу (далі - база розрахунку). Крім бази розрахунку, для індексу формується список акцій, які можуть бути включені до бази розрахунку індексу (далі - лист очікування).

1.4. Індекс є ціновим, при цьому ціни акцій, що враховуються при розрахунку індексу, зважуються за кількістю цінних паперів у випусках відповідних акцій, що вільно обертаються на організованому ринку цінних паперів (з урахуванням особливостей, викладених у Правилах). Виплати дивідендів при розрахунку індексу не враховуються.

1.5. Правила, а також усі зміни і доповнення до них, розробляються за участі Індексної комісії ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС» (далі - Індексна комісія), що здійснює свою діяльність відповідно до Положення про Індексну комісію ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ФОНДОВА БІРЖА ПФТС», затвердженого Наглядовою Радою біржі.

1.6. Правила, а також усі зміни і доповнення до них затверджуються рішенням Наглядової Ради біржі. Внесення змін та доповнень до Правил може здійснюватися не частіше одного разу на квартал. Про затвердження та вступ у дію цих Правил, а також усі зміни та доповнення до них учасники торгів та інші зацікавлені особи сповіщаються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті біржі в глобальній мережі Інтернет відповідного інформаційного повідомлення та тексту документа, затвердженого Наглядовою радою біржі.

1.7. Терміни та визначення, використані в цих Правилах, застосовуються в значеннях, встановлених внутрішніми документами біржі, а також законами, нормативними правовими актами НКЦПФР та іншими нормативними правовими актами України.

2. НАЙМЕНУВАННЯ ІНДЕКСУ, ДАТА ПОЧАТКУ РОЗРАХУНКУ ТА ПОЧАТКОВЕ ЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСУ

2.1. Найменування індексу українською мовою - «Індекс ПФТС».

2.2. Найменування індексу англійською мовою - «PFTS Index».

2.3. Дата початку розрахунку індексу ПФТС – 1 жовтня 1997 року. Початкове значення індексу ПФТС станом на 1 жовтня 1997 року встановлено на рівні 100 пунктів.

3. ВИЗНАЧЕННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ АКЦІЙ

3.1. При розрахунку індексу використовується кількість цінних паперів у випусках відповідних акцій, які вільно обертаються на організованому ринку цінних паперів, що

дорівнює частці акціонерного капіталу емітента, розмір якої визначається коефіцієнтом free-float.

3.2. Значення коефіцієнта free-float для кожної акції встановлюється рішенням Голови Правління біржі на підставі рекомендацій Індексної комісії. Визначення значень коефіцієнта free-float Індексною комісією базується на експертній оцінці, що передбачає виключення з акціонерного капіталу емітента наступних складових:

- кількість акцій, що знаходяться у державній власності;
- кількість акцій, що знаходяться у власності емітента;
- кількість акцій, що знаходяться у власності стратегічних інвесторів;
- кількість акцій, що знаходяться у власності менеджменту та трудового колективу підприємства;
- кількість акцій, що знаходяться у перехресному володінні.

3.3. Значення коефіцієнта free-float встановлюється в діапазоні від 0,00 до 1,00 з точністю до трьох знаків після коми.

3.4. Перегляд значень коефіцієнтів free-float для кожної акції, у результаті якого в значення коефіцієнтів можуть бути внесені зміни, здійснюється під час чергового затвердження параметрів акцій, які входять до бази розрахунку індексу, передбаченого розділом 6 цих Правил.

4. ОБМЕЖЕННЯ ПИТОМОЇ ВАГИ АКЦІЙ В ІНДЕКСІ

4.1. З метою обмеження впливу акцій окремого емітента на індекс максимальна питома вага капіталізації акцій даного емітента в сукупній капіталізації бази розрахунку індексу обмежується величиною 0,15 (15%).

4.2. Для обмеження питомих ваг капіталізації акцій окремого емітента в сукупній капіталізації бази розрахунку індексу, застосовується ваговий коефіцієнт, що розраховується у наступному порядку.

4.2.1. Для кожного емітента, акції якого включено до бази розрахунку індексу, за формулами (1) та (2) розраховується капіталізація акцій даного емітента та її питома вага в сумарній капіталізації акцій, що входять до бази розрахунку індексу, відповідно.

$$CAP_i = P_i^{market} \times Q_i \times FF_i \quad (1)$$

$$w_i = \frac{Cap_i}{\sum_{i=1}^n Cap_i} \quad (2)$$

Позначення:

Cap_i - капіталізація акцій і-го емітента;

w_i - питома вага капіталізації акцій і-го емітента в сумарній капіталізації акцій, що входять до бази розрахунку індексу;

P_i^{market} - ринкова ціна акцій і-го емітента;

- Q_i - обсяг акцій i -го емітента, що знаходяться у обігу, шт.;
- FF_i - коефіцієнт free-float акцій i -го емітента;
- k - кількість емітентів акцій, включених до бази розрахунку індексу.

4.2.2. Якщо питома вага капіталізації одного або декількох емітентів, акції яких включено до бази розрахунку індексу, перевищила 0,15, то капіталізація цих емітентів корегується, і їй привласнюється значення, розраховане за формулою (3). Далі відповідно до пп. 4.2.1 Правил для всіх емітентів акцій повторно визначається питома вага їхньої капіталізації.

$$CAP' = \frac{0.15 \times \sum_{i=1}^s CAP_i}{1 - (p-s) \times 0.15} \quad (3)$$

Позначення:

- CAP' - нове значення капіталізації емітентів акцій, питома вага капіталізації яких перевищує 0,15;
- $\sum_{i=1}^s CAP_i$ - сумарна капіталізація емітентів акцій у базі розрахунку індексу, питома вага капіталізації яких не перевищує 0,15;
- p - кількість емітентів акцій, включених до бази розрахунку індексу;
- s - кількість емітентів акцій у базі розрахунку індексу, питома вага капіталізації яких не перевищує 0,15.

4.2.3. Розрахунок капіталізації акцій кожного емітента і її питомої ваги в сумарній капіталізації акцій, що входять до бази розрахунку індексу, передбачені в пп. 4.2.1 та виконуються повторно доти, поки питома вага капіталізації акцій хоча б одного з емітентів у новій сукупній капіталізації акцій, що входять до бази розрахунку індексу, перевищує 0,15.

4.2.4. Для всіх акцій, капіталізація емітентів яких корегувалася при виконанні розрахунків, передбачених пп. 4.2.1 та 4.2.2, встановлюється значення вагового коефіцієнта, розраховане за формулою (4) з точністю до чотирьох знаків після коми шляхом округлення до найближчого меншого числа. Значення вагового коефіцієнта інших акцій встановлюється рівним 1,0000.

$$W_i = \frac{CAP'}{CAP_i} \quad (4)$$

Позначення:

- W_i - ваговий коефіцієнт акцій i -го емітента.

4.3. За рекомендацією Індексної комісії Головою Правління біржі можуть встановлюватися інші значення вагових коефіцієнтів акцій, відмінні від розрахованих відповідно до порядку, викладеного у п. 4.2, за умови, що це не порушує вимогу, передбачену п. 4.1 Правил.

4.4. Затвердження значень вагових коефіцієнтів акцій здійснюється на підставі рішення Голови Правління біржі при черговому або позачерговому затвердженні параметрів акцій, які входять до бази розрахунку індексу, передбачених розділами 6 та 7 Правил.

5. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ТА ТОЧНІСТЬ РОЗРАХУНКУ ЗНАЧЕНЬ ІНДЕКСУ. ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСУ

5.1. Розрахунок значень Індексу ПФТС здійснюється кожен торговий день у режимі реального часу при укладенні біржових контрактів з акціями, включеними до бази розрахунку індексу.

5.2. Розрахунок значень індексу відбувається з точністю до двох знаків після коми.

5.3. При розрахунку індексу використовуються лише біржові контракти, укладені в горизонтальному спреї (на момент укладання біржового контракту) протягом торгової сесії.

5.4. З метою уникнення впливу на індекс різкого коливання цін окремих біржових контрактів при розрахунку індексу використовується ціна P_i , розрахована як середньозважене значення цін останніх 3 біржових контрактів, укладених з акцією.

5.5. Розрахунок P_i здійснюється з точністю до 0,01 грн., що відповідає величині кроку ціни, встановленого внутрішніми документами біржі. Якщо для акції внутрішніми документами біржі, що регламентують порядок проведення торгів цінними паперами, встановлено інший крок ціни, відмінний від 0,01 грн., розрахунок P_i для даної акції здійснюється з точністю до величини кроку ціни, встановленого для даної акції.

5.6. У випадку призупинення (припинення) торгів акцією, включеною до бази розрахунку індексу, для розрахунку індексу в період призупинення торгів даною акцією (до моменту поновлення торгів акцією або до дати виключення акції з бази розрахунку індексу) використовується останнє розраховане значення P_i даної акції.

6. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ БАЗИ РОЗРАХУНКУ ТА ЛИСТА ОЧІКУВАННЯ ІНДЕКСУ. ПАРАМЕТРИ АКЦІЙ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСУ

6.1. База розрахунку Індексу ПФТС складається з акцій, що знаходяться у біржовому списку біржі. База розрахунку Індексу ПФТС підлягає перегляду один раз на півроку. До складу бази розрахунку індексу на черговий період можуть бути включені акції, що входять у поточну базу розрахунку індексу та лист очікування індексу, відповідно до умов, викладених в цьому розділі Правил.

6.2. Затвердження бази розрахунку індексу здійснюється один раз на півроку протягом останніх 5 робочих днів березня та вересня рішенням Голови Правління біржі з урахуванням рекомендацій Індексної комісії.

6.3. Введення в дію бази розрахунку індексу здійснюється рішенням Голови Правління біржі один раз на півроку — 15 квітня та 15 жовтня. Якщо зазначена дата припадає на неробочий день, введення в дію бази розрахунку індексу здійснюється в найближчий робочий день після зазначеної дати. З дати введення в дію бази розрахунку індексу на черговий період база розрахунку індексу за попередній період втрачає силу.

6.4. Затвердження параметрів акцій, що використовуються для розрахунку індексу (обсяг емісії кожної акції, значення коефіцієнта free-float кожної акції, значення вагового коефіцієнта кожної акції), здійснюється щокварталу (у тому числі при затвердженні бази розрахунку індексу відповідно до вимог пункту 6.2 Правил) протягом перших 3-х робочих днів кожного нового кварталу на підставі рішення Голови Правління біржі з урахуванням рекомендацій Індексної комісії та з використанням інформації про акції станом на останній календарний день попереднього місяця.

6.5. Введення в дію параметрів акцій, що використовуються для розрахунку індексу, здійснюється на підставі рішення Голови Правління біржі один раз на квартал — 15 числа першого місяця чергового кварталу. Якщо зазначена дата приходить на неробочий день, введення в дію параметрів акцій, що використовуються для розрахунку індексу, відбувається в найближчий робочий день після зазначеної дати.

6.6. Затвердження листа очікування індексу, здійснюється щокварталу протягом перших 5 робочих днів кожного нового кварталу на підставі рішення Голови Правління біржі. З дати затвердження листа очікування індексу на черговий період лист очікування індексу за попередній період втрачає силу.

6.7. У випадках, передбачених Правилами, допускається позачергове внесення змін у базу розрахунку індексу (лист очікування) та/чи параметри акцій, що використовуються при розрахунку індексу.

6.8. Акції, включені до листа очікування Індексу ПФТС, умовно підрозділяються на сектори, що відповідають видам економічної діяльності емітентів даних акцій. Віднесення акції до визначеного сектора листа очікування здійснюється за даними щодо виду економічної діяльності емітента акції, визначеного на підставі Класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД). При цьому розглядаються ті види економічної діяльності емітента, яким відповідає не менш ніж 20% доходів у загальному обсязі отриманих емітентом за звітний період доходів, зазначених в останній опублікованій квартальній звітності емітента.

6.9. Відбір акцій для включення в лист очікування індексу здійснюється в наступному порядку.

6.9.1. З усіх акцій, допущених до торгів на біржі, відбирається 100 акцій з найбільшим значенням капіталізації, розрахованим за формулою (5).

$$CAP_i = P_i^{market} \times Q_i \quad (5)$$

Позначення:

Cap_i - капіталізація акцій i -го емітента;

P_i^{market} - ринкова ціна акцій i -го емітента;

Q_i - обсяг акцій i -го емітента, що знаходиться в обігу, шт.

6.9.2. З переліку акцій, що відповідають вимогам пп. 6.9.1, відбирається 40 акцій, з якими за попередні 6 календарних місяців укладена найбільша кількість біржових контрактів.

6.9.3. Акції, що відповідають вимогам пп. 6.9.2, ранжуються (з присвоєнням умовного порядкового номера) у порядку зменшення значення агрегованого показника домінування, що розраховується за формулою (6), яка враховує частку капіталізації

акції в сукупній капіталізації відібраних акцій та частку обсягу біржових контрактів, укладених з кожною акцією, в сукупному обсязі біржових контрактів, укладених з усіма відібраними акціями.

$$R_i = 0.3 \times \frac{Cap_i}{\sum_{i=1}^{30} Cap_i} + 0.7 \times \frac{V_i}{\sum_{i=1}^{30} V_i} \quad (6)$$

Позначення:

R_i - показник домінування i -ї акції;

Cap_i - капіталізація i -ї акції, розрахована за формулою (5);

V_i - сумарний обсяг біржових контрактів, укладених з i -ою акцією за попередні 6 календарних місяців.

6.9.4. Акції в порядку зменшення умовного порядкового номера, наданого відповідно до пп. 6.9.3, послідовно включаються у відповідні сектори листа очікування індексу при дотриманні наступних умов:

- а) у лист очікування включаються акції, що не входять до поточної бази розрахунку індексу;
- б) одночасно допускається включення в той самий сектор листа очікування не більш ніж трьох акцій;
- в) до листа очікування можуть бути включені акції, оцінюване значення коефіцієнта free-float яких є не меншим за 0,02.

6.10. До бази розрахунку індексу на черговий період з урахуванням рекомендацій Індексної комісії може бути включена акція:

- а) що входить до листа очікування індексу (але не більш ніж 2 акції з одного сектора листа очікування);
- б) що входить до поточної бази розрахунку індексу та відповідає вимогам пп. 6.9.1 та 6.9.2 на дату формування листа очікування, за умови, що номер даної акції в рейтингу не перевищує більш ніж на 20 найменший номер акції, включеної до листа очікування.

7. ВНЕСЕННЯ ПОЗАЧЕРГОВИХ ЗМІН ДО БАЗИ РОЗРАХУНКУ, ЛИСТА ОЧІКУВАННЯ ТА ПАРАМЕТРІВ АКЦІЙ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСУ

7.1. Позачергове внесення змін до бази розрахунку, листа очікування та параметрів акцій, що використовуються при розрахунку індексу, здійснюється на підставі рішення Голови Правління біржі в наступних випадках:

7.1.1. За умови припинення торгів акцією на біржі акція виключається з бази розрахунку чи листа очікування індексу протягом 3 днів з дня припинення торгів даною акцією, включно.

7.1.2. Акція може бути виключена з бази розрахунку чи листа очікування індексу, якщо торги даною акцією на біржі призупинено на термін, що перевищує 2 тижні, або на невизначений термін. Виключення акції з бази розрахунку індексу, листа очікування індексу здійснюється в момент часу, встановлений відповідним рішенням Голови Правління біржі.

7.1.3. У вагові коефіцієнти акцій можуть бути внесені необхідні зміни з метою виконання вимог п. 4.1 Правил, у випадку, якщо протягом 10 або більше торгових днів

питома вага капіталізації акцій емітента в сукупній капіталізації акцій, що входять до бази розрахунку індексу, станом на час розрахунку останнього значення індексу за торговий день перевищує 20%.

7.1.4. У випадку якщо відбулася істотна зміна кількості акцій визначеного емітента, що вільно обертаються на організованому ринку цінних паперів, за рекомендацією Індексної комісії можуть бути внесені необхідні зміни в значення коефіцієнта free-float даної акції. Якщо кількість цінних паперів у випусках акцій визначеного емітента, що вільно обертаються на організованому ринку цінних паперів, складе менш ніж 2% від загальної кількості цінних паперів у випусках акцій даного емітента, то дана акція може бути виключена з бази розрахунку та листа очікування індексу.

7.1.5. У випадку настання інших подій, не передбачених Правилами, результати яких можуть вплинути на розрахунок індексу, до бази розрахунку, листа очікування індексу та параметрів акцій, що використовуються для розрахунку індексу, можуть бути внесені необхідні зміни.

7.2. Позачергове включення акцій до бази розрахунку індексу у випадку виключення акції з бази розрахунку індексу на підставі п. 7.1 Правил, здійснюється за рішенням Голови Правління біржі, яке базується на рекомендаціях Індексної комісії.

7.3. У випадку внесення позачергових змін до бази розрахунку індексу здійснюється перерахунок вагових коефіцієнтів відповідно до п. 4.2 Правил, при цьому в розрахунках використовуються дані про акції на дату, що передує даті прийняття Головою Правління біржі рішення щодо внесення позачергових змін до бази розрахунку індексу.

7.4. Затвердження параметрів акцій, що використовуються для розрахунку індексу, у випадку внесення позачергових змін до бази розрахунку індексу, а також визначення дати введення в дію позачергових змін до бази розрахунку індексу та параметрів акцій здійснюється за рішенням Голови Правління біржі.

8. ФОРМУЛА РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСУ

8.1. Для розрахунку Індексу ПФТС використовується формула (7):

$$Index_T = Index_{(T-1)} \times \frac{\sum_{i=1}^M (P'_{it} \times Q_{it} \times FF_{it} \times W_{it})}{\sum_{i=1}^M (P_{i(T-1)} \times Q_{it} \times FF_{it} \times W_{it})} \quad (7)$$

Позначення:

$Index_{T-1}$ - останнє значення індексу, розраховане за попередній торговий день ($T-1$);

P'_{it} - ціна i -ої акції, розрахована в момент часу t поточної доби (день T) у відповідності до п. 5.4 Правил;

$P_{i(T-1)}$ - остання ціна i -ої акції, розрахована в день $T-1$ у відповідності до п. 5.4 Правил;

Q_{it} - обсяг акцій i -го емітента, що знаходяться в обігу, шт.;

W_{it} - ваговий коефіцієнт i -ої акції;

FF_{it} - коефіцієнт free-float i -ої акції;

M - загальна кількість акцій, що входять до бази розрахунку індексу.

9. ПОРЯДОК ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ІНДЕКС

9.1. Інформація щодо поточних значень індексу оприлюднюється у режимі реального часу на сторінці біржі в мережі Інтернет, а також через інші канали поширення інформації про торги цінними паперами на біржі.

9.2. Інформація про останні значення індексу, а також список цінних паперів, включених до бази розрахунку індексу, інформація про частку капіталізації кожної акції в сумарній капіталізації усіх включених до бази розрахунку індексу акцій, архівна інформація про значення індексу розкривається щодня на сторінці біржі в мережі Інтернет.

9.3. Інформація щодо списку акцій, включених до бази розрахунку індексу, оприлюднюється на сторінці біржі в мережі Інтернет та поширюється в офіційних прес-релізах біржі. Інформація щодо внесення позачергових змін до бази розрахунку індексу, листа очікування індексу та параметрів акцій, що використовуються для розрахунку індексу, оприлюднюється на сторінці біржі в мережі Інтернет та поширюється в офіційних прес-релізах біржі.

9.4. Інформація щодо прийнятих Індексною комісією та Головою Правління біржі рішень з питань, що стосуються розрахунку індексу, оприлюднюється на сторінці біржі в мережі Інтернет та поширюється у відповідних прес-релізах.

* * *

Вкладено, прошито та пронумеровано
10 (десять) аркушів

Голова Наглядової ради

О.О. Тарасенко

